

BELEIDSPLAN

HERVORMDE GEMEENTE VAN ENTER

DEEL II

ORGANISATIE

ACTIVITEITEN

PLAATSELIJK REGLEMENT

NOTITIES

1. INHOUD

1.	Inhoud	2
2.	Inleiding	3
2.1.	Opzet	3
2.2.	Organisatiestructuur Gemeente	3
2.3.	kerkorde, bovenplaatselijk toezicht en veilige Kerk.....	4
2.4.	Samenstelling van de kerkenraad en colleges	4
2.5.	Organigram van de Kerkenraad en het Gemeentewerk	5
3.	Consistorie.....	6
4.	Jeugdwerk.....	8
5.	Diaconaat.....	9
6.	Het college van Kerkrentmeesters	12
7.	Plaatselijk reglement (februari 2022).....	15
8.	Notities Kerkenraad.....	17
8.1.	Inleiding	17
8.2.	doop	17
8.3.	Beleidsnotitie 2011 'Ongehuwd samenwonen'	18
8.4.	Beleidsnotitie 2021 'Kerkelijke huwelijksinzegening'	19

2. INLEIDING

2.1. OPZET

In dit deel van het beleidsplan vind u een beschrijving van de activiteiten van de kerkenraad, de verschillende college's binnen de kerkenraad en de beleidsafspraken die door de jaren heen zijn vastgelegd naast het "plaatselijk reglement". Op die manier wordt zichtbaar hoe het bestuur van onze gemeente praktisch verloopt en welke afspraken daar in de loop van de jaren bij gemaakt zijn.

Dit is een 'levend' document wat door de jaren heen aangevuld en aangepast wordt op basis van nieuwe of gewijzigde beleidsafspraken, nieuwe of stoppende activiteiten en nieuwe of gewijzigde adressen. De kerkenraad draagt er zorg voor dat dit document na iedere ambtsdragersverkiezing van een update wordt voorzien aan de hand van de actuele stand van zaken.

2.2. ORGANISATIESTRUCTUUR GEMEENTE

Eerst schetsen we de organisatiestructuur van onze gemeente. Op deze manier wordt zichtbaar hoe de verschillende onderdelen van het gemeentewerk onderling verbonden zijn. Het gaat daarbij niet alleen om een zakelijke maar vooral ook om een geestelijke structuur.

In het Nieuwe Testament wordt de gemeente immers als 'het lichaam van Christus' aangeduid waarvan Hij het Hoofd is en wij de leden mogen zijn (1 Corinthe 12:12 en Efeze 4:15-16). Zoals in een lichaam alle ledematen hun eigen plaats en functie hebben, zo zijn in de gemeente ook alle gemeenteleden met hun bijzondere gaven nodig voor de opbouw van de gemeente.

De ambtsdragers zijn daarbij door Christus in het bijzonder geroepen om leiding te geven aan het leven en werken van de gemeente. Zij komen samen in de kerkenraad die wordt gevormd door de predikant, ouderlingen, ouderling-kerkrentmeesters en de diakenen die intern als 3 colleges functioneren:

- het consistorie (de predikant, kerkelijk werker en de ouderlingen)
- het college van kerkrentmeesters (de ouderling-kerkrentmeesters en de kerkrentmeesters)
- de diaconie (de diakenen en de diaconale rentmeester).

Het consistorie draagt zorg voor de bediening van Woord en Sacramenten (kerkdiensten), de verkondiging van het Woord in de wereld (missionair werk), het onderricht (catechese en Bijbelkringen), de herderlijke zorg en het opzicht (pastoraat), de zorg voor de gemeente als gemeenschap (omzien naar elkaar), en de vorming en toerusting van de gemeente tot haar missionaire en pastorale roeping (vorming en toerusting).

De diaconie draagt zorg voor het inzamelen en uitdelen van de liefdegaven van de gemeente, de dienst van barmhartigheid en gerechtigheid in gemeente en wereld, de toerusting van de gemeente tot het vervullen van haar diaconale roeping en de verzorging van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente van diaconale aard. Daarnaast doet zij dienst aan de Avondmaalstafel bij het uitdelen van brood en wijn.

Het college van kerkrentmeesters heeft als taak: het scheppen en onderhouden van de materiële en financiële voorwaarden voor het leven en werken van de gemeente. Zij verzorgt de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente voor zover van niet-diaconale aard. Daarnaast draagt het college van de kerkrentmeesters zorg voor veiligheid in de kerk en stimuleert zij een goede samenwerking in het gemeentewerk.

Het moderamen van de kerkenraad geeft leiding aan de bijeenkomsten van de kerkenraad, de uitvoering van de besluiten van de kerkenraad en verder het afdoen van zaken die geen uitstel gedogen. In de praktijk functioneert het moderamen dus als aanspreekpunt voor de dagelijkse leiding van de gemeente. In die hoedanigheid onderhoudt het moderamen ook het contact met de Gereformeerde Kerk op ons dorp via het gezamenlijke moderamenoverleg. Via het pastoresoverleg onderhoudt de predikant namens het moderamen ook het contact met de andere kerkgenootschappen op ons dorp.

2.3. KERKORDE, BOVENPLAATSELIJK TOEZICHT EN VEILIGE KERK

De kerkenraad handelt conform de voorschriften van de kerkorde en ordinanties van de PKN. U kunt deze nalezen op <https://protestantsekerk.nl/thema/kerkorde/>. Binnen de kerkorde zijn er op een aantal punten keuzemogelijkheden (bijv. t.a.v. de wijze van ambtsdragersverkiezing, de inzegening van alternatieve samenlevingsvormen etc.). De specifieke keuzes die onze gemeente daarin gemaakt heeft, zijn terug te vinden in de plaatselijke regeling aan het eind van deze bijlage (par. 8).

In de vorm van de classispredikant, de classicale vergadering en haar colleges voor 'visitatie' en voor 'bezwaren en geschillen' zijn er in de PKN ook hogere organen waarop men een beroep kan doen wanneer er in de gemeente of in de kerkenraad grote spanningen ontstaan. Op die manier kan er hulp van buitenaf worden ingeroepen wanneer dat nodig mocht blijken te zijn ([website](#)).

Daarnaast kent onze gemeente een onafhankelijke 'vertrouwenspersoon misbruik' waar evt. klachten of zorgen rond seksueel misbruik of machtsmisbruik kunnen worden gemeld. Deze vertrouwenspersoon helpt dan om verder in contact te komen met daarin gespecialiseerde instanties binnen de PKN.

In onze gemeente is deze vertrouwenspersoon mevr. Ans Rohaan (email: vertrouwenspersoon@hervormdenter.nl) Maar evt. kunt u ook een beroep doen op de vertrouwenspersoon van de Ger. Kerk op ons dorp, [dhr. ....](#)

Beide vertrouwenspersonen zijn voor beide gemeenten beschikbaar zodat u zelf de keuze kunt maken of u liever met een man of een vrouw praat en of u liever contact hebt met iemand van binnen of van buiten de eigen gemeente.

Tenslotte is er in onze gemeente ook een protocol 'Veilig jeugdwerk' ([hier in te zien](#)) en wordt van kerkenraadsleden en een belangrijk deel van de vrijwilligers (in het bijzonder hen die met de kinderen en jongeren van de gemeente werken) een VOG gevraagd.

2.4. SAMENSTELLING VAN DE KERKENRAAD EN COLLEGES

Onze kerkenraad kent op dit moment de volgende samenstelling

Moderamen

Voorzitter kerkenraad – ds. Wim Geuze

Ouderling-scriba – dhr. Herman Assink

Voorzitter consistorie -

Voorzitter diaconie -

Voorzitter kerkrentmeesters – Jan-Willem Langenhof

Consistorie (email: consistorie@hervormdenter.nl)

Voorzitter consistorie -

Ouderling-scriba – dhr. Herman Assink

Predikant – ds. Wim Geuze

Kerkelijk werker – dhr. Hans Berkhoff

Wijkouderlingen wijk 1-13

Jeugdouderlingen

College van kerkrentmeesters (email: kerkrentmeesters@hervormdenter.nl)

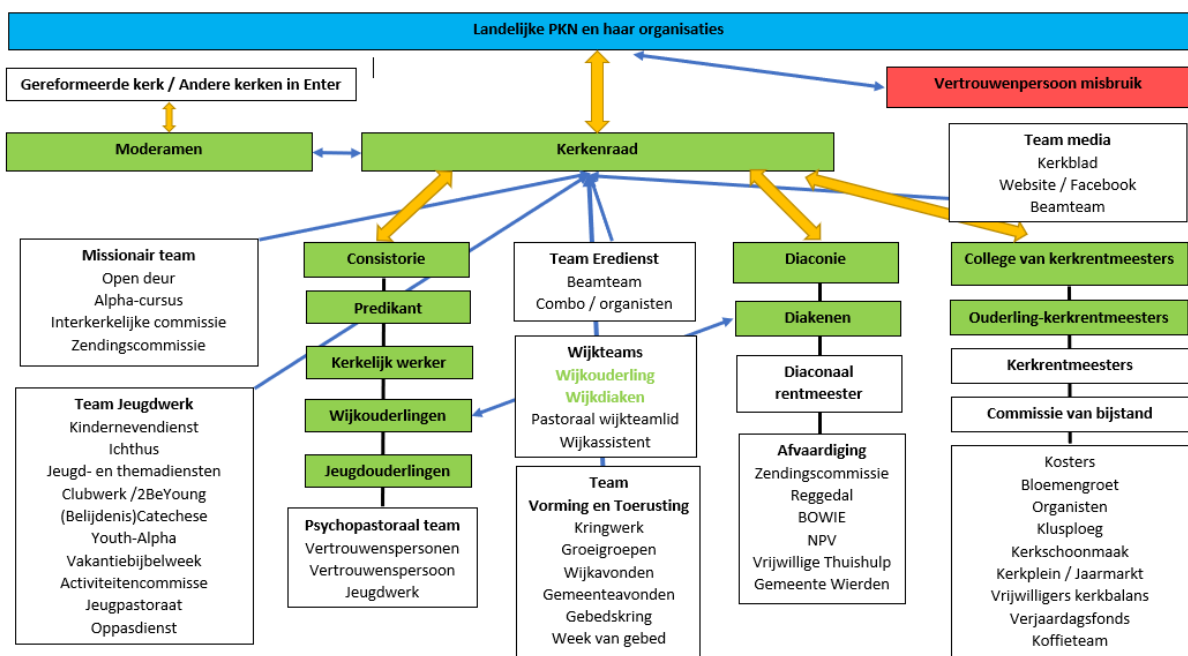
- Ouderling Kerkrentmeester, 1e voorzitter en algemene zaken
- Ouderling Kerkrentmeester, 2e voorzitter en ledenadministratie
- Ouderling Kerkrentmeester, secretaris en dienstgebouw

- Ouderling Kerkrentmeester, penningmeester financiële zaken, actie kerkbalans
- Ouderling Kerkrentmeester, gebouwen en installaties
- Kerkrentmeester, gebouwen
- Kerkrentmeester, vrijwilligerswerk

College van diakenen

- Voorzitter diaconie
- Secretaris diaconie
- Penningmeester diaconie
- Algemeen adjunct diaconie (contactpersoon Reggedal, Zendingscommissie)
- Diakenen

2.5. ORGANIGRAM VAN DE KERKENRAAD EN HET GEMEENTEWERK

2.6. SAMENSTELLING TEAMS

Team Jeugdwerk

Team Eredienst

Team Media

Team Missionair

Team Vorming en Toerusting

3. CONSISTORIE

Taak

Het consistorie draagt zorg voor de bediening van Woord en Sacramenten (kerkdiensten), de verkondiging van het Woord in de wereld (missionair werk), het onderricht (catechese en Bijbelkringen), de herderlijke zorg en het opzicht (pastoraat), de zorg voor de gemeente als gemeenschap (omzien naar elkaar) en de vorming en toerusting van de gemeente tot haar missionaire en pastorale roeping (vorming en toerusting). Verder valt het jeugdwerk onder het consistorie. Maar gezien de eigen aard van het jeugdwerk behandelen we dit apart in par. 4 'Jeugdwerk'.

Woord en Sacrament

Op de consistorievergadering wordt het gesprek gevoerd over de vormgeving van de eredienst en de bijbelse inhoud van de verkondiging. De jeugdouderlingen hebben daarbij in het bijzonder oog voor de aansluiting van de kerkdiensten naar vorm en inhoud bij de opgroeiende generaties. De preekvoorzieners maakt onderdeel uit het van consistorie zodat binnen het consistorie ook het gesprek gevoerd kan worden over de uit te nodigen gastpredikanten. Verder wordt het consistorie bijgestaan door het Team Eredienst waarin ook allerlei praktische zaken rond de kerkdiensten aan bod komen.

Met betrekking tot de viering van het Heilig Avondmaal verzorgen de ouderlingen bij toerbeurt het Censura Morum. Hierbij kunnen gemeenteleden telefonisch kenbaar maken of er moeite is die voor hen persoonlijk of voor ons als gemeente in z'n geheel een goede viering van het Heilig Avondmaal in de weg staan. Wanneer dit het geval blijkt, zal de wijkouderling samen met de predikant op bezoek gaan om te kijken of deze moeite kunnen worden weggenomen.

De ouderlingen spelen tevens een rol bij de vieringen in de Stille Week en kunnen in deze viering onderdelen van de liturgie waaronder de meditatie verzorgen. Met hun aanwezigheid dragen de ouderlingen tevens de 10 dagen van gebed die het consistorie organiseert in de periode tussen Hemelvaart en Pinksteren.

Missionair werk

Het consistorie wordt bijgestaan door het Missionair Team. Dit team inventariseert en begeleidt bestaande missionaire activiteiten. Tevens verkent het Missionair Team op welke manier we als gemeente meer missionair kunnen worden door activiteiten of cursussen te organiseren die ons daarbij kunnen helpen.

Op dit moment krijgt het missionair werk in onze gemeente vooral gestalte in de activiteiten van de Interkerkelijke Commissie (die o.a. het kerkenpad, de lichtjesticht 'Volg de ster' en de kerkelijke betrokkenheid tijdens de Enterse dagen organiseert), de deelname aan de Alpha-cursus (die momenteel samen met de kerken van Rijssen wordt gehouden), de Open Deur (koffietafel in de zomermaanden op zaterdagmorgen bij het kerkgebouw) en het werk van de Zendingscommissie.

Onderricht

Het consistorie draagt door middel van de catechesecommissie zorg voor een goede vormgeving van de catechese aan jongeren. Naast de predikant en de kerkelijk werker wordt een deel van de catechese ook verzorgd door de jeugdouderlingen of gemeenteleden die op dit gebied gaven hebben ontvangen. Vanuit het consistorie worden tevens de Bijbelkringen georganiseerd. Deze vinden plaats onder leiding van de predikant, kerkelijk werker of een ouderling die daar gaven voor heeft.

Herderlijke zorg

Het consistorie geeft leiding aan het pastoraat (herderlijke zorg) in de gemeente. Pastoraat is namens de Goede Herder, Jezus Christus omzien naar de schapen van Zijn kudde, de gemeente. In het pastorale gesprek proberen we God ter sprake brengen en op die manier de verbinding te zoeken tussen geloof en het alledaagse leven.

Gezien de omvang van de gemeente vraagt het pastoraat om een brede inzet. Er zijn twee betaalde krachten binnen de gemeente die een pastorale taak hebben: de predikant en de kerkelijk werker. De pastorale zorg is over hen als volgt verdeeld:

- de predikant draagt zorg voor de gemeente in de leeftijd onder de 75 jaar, daarin hebben m.n. situaties van ziekte, overlijden en crisispastoraat zijn aandacht;
- de kerkelijk werker draagt zorg voor de gemeente in de leeftijd vanaf 75 jaar, daarin heeft m.n. de groep gemeenteleden die aan huis gebonden is zijn aandacht.

Daarnaast zijn er 13 wijkouderlingen. Bovendien zijn er ook buiten het consistorie gemeenteleden met pastorale gaven. Het consistorie laat zich in het pastoraat daarom bijstaan door de pastoraal wijkteamleden.

Wijkteams en omzien naar elkaar

Met het oog op een goed overzicht op de pastorale zorg is de gemeente is verdeeld in pastorale wijken: 12 wijken binnen Enter en 1 wijk bestaande uit gemeenteleden die niet in Enter woonachtig zijn. Elke wijk heeft een wijkteam. De wijkteams bestaan uit de wijkouderling, een pastoraal wijkteamlid, een wijkassistent(e) en een wijkdiaken. De wijkouderling is het eerste aanspreekpunt binnen de wijk. Hij zorgt voor geregeld overleg binnen zijn wijkteam. Het doel is om alle gemeenteleden in de wijk eens per drie jaar een bezoek te brengen.

De wijkouderlingen worden bijgestaan door pastorale wijkteamleden: gemeenteleden die 10 tot 20 adressen in de wijk voor hun rekening nemen, daar pastorale aandacht aan schenken en – waar mogelijk – het geloofsgesprek proberen te voeren. Daarnaast kent elk wijkteam ook een ‘wijkassistent(e)’, die contact kan onderhouden met bijv. ouderen in de wijk, of aan huis gebonden gemeenteleden. In het bezoekwerk van de wijkassistenten ligt de nadruk vooral op het omzien naar elkaar.

Vanuit de wijkteams wordt er ieder jaar ook een wijkavond gehouden waarvoor alle gemeenteleden uit de wijk uitgenodigd worden en waarop we elkaar beter kunnen leren kennen. Op die manier proberen we ook zorg te dragen voor de gemeente als gemeenschap. Diezelfde zorg komt ook tot uitdrukking in de diverse groepen die er in de gemeente zijn waarin we mogen groeien in geloofsverbondenheid en het omzien naar elkaar.

Vertrouwenspersonen

Daarnaast hebben we in onze gemeente ook een aantal vertrouwenspersonen die ingezet kunnen worden in pastorale situaties die om extra aandacht vragen. Deze mensen hebben daarvoor de opleiding Psycho-Pastorale Toerusting (PPT) gevolgd. Hun werk is bedoeld als aanvulling op de andere pastorale zorg, en wel op twee manieren. Ten eerste: waar de predikant of ouderlingen of pastorale wijkteamleden qua tijd onvoldoende beschikbaar zijn voor een bijzondere pastorale situatie, kunnen de vertrouwenspersonen worden ingezet. Ten tweede: waar zich pastorale problematiek voordoet die van psychische aard is. Eén van deze vertrouwenspersonen is speciaal gericht op de jeugd.

Overleg en opzicht

Het consistorie komt zo’n 5 keer per jaar bij elkaar voor overleg. Daarin worden het verloop van het bezoekwerk maar ook bijv. ook doop- en huwelijksaanvragen besproken. Daarnaast proberen we 1 à 2 keer per jaar een spreker uit te nodigen om ons verder te verdiepen en te bekwamen in de aard van het pastorale gesprek. Voor deze bezinningsavonden worden ook de pastoraal wijkteamleden en de vertrouwenspersonen uitgenodigd.

Vanuit het consistorie wordt – in samenwerking met het **Team Vorming en Toerusting** – jaarlijks ook een studiekring over een pastoraal-ethisch of een pastoraal-theologisch onderwerp georganiseerd voor heel de gemeente (bijv. euthanasie of kinderdoop-volwassendoop).

Hierin komt ook iets van het opzicht tot uitdrukking, nl. het verlangen om door gesprek en bezinning elkaar bij het Woord van God en bij de heilgeheimen te bewaren. In dat kader functioneert ook het Censura Morum als een moment waarop eventuele belemmeringen om in de gemeente samen Avondmaal te vieren, kunnen worden besproken.

Vorming en toerusting

Het consistorie wordt bijgestaan door het Team Vorming en Toerusting. Dit team begeleidt het kringwerk en de groeigroepen binnen de gemeente met het oog op de missionaire en pastorale roeping van de gemeente. Verder inventariseert dit team welke thema's op het gebied van vorming en toerusting voortvloeien uit het beleidsplan en welke behoeften er op dit gebied binnen de gemeente leven. Vanuit deze inventarisatie organiseert zij cursussen of kringen die hierop aansluiten.

4. JEUGDWERK

Via het jeugdwerk proberen in onze gemeente een veilige en warme plek voor onze kinderen en jongeren te creëren waarop ze vertrouwd kunnen raken met het christelijk geloof op een manier die aansluit bij hun belevingswereld. We doen dat in de hoop dat ze al in hun jonge jaren de Heere Jezus mogen leren kennen en – vanuit de relatie met Hem – ook hun eigen plek in het gemeenteleven kunnen en durven innemen. Met dat doel biedt onze gemeente de volgende jeugdactiviteiten die door het Team Jeugdwerk gecoördineerd worden:

Rond de kerkdiensten

- Oppas tijdens de morgendiensten voor kinderen tot de basisschoolleeftijd.
- Kindernevendienst tijdens de morgendiensten voor kinderen tot en met groep 6.
- Maandelijks een samenkomst van jeugdkerk 'Ichthus' voor kinderen van groep 5 t/m 8.
- Maandelijks een themadienst op zondagavond met een onderwerp dat is afgestemd met de jongeren uit de middelbare schoolleeftijd.
- Maandelijks een jeugdienst op zondagavond waarin niet alleen het onderwerp maar ook de muziek is afgestemd op jongeren uit de middelbare schoolleeftijd.
- In samenwerking met de Gereformeerde Kerk en de basisscholen wordt er op Bid- en Dankdag een speciale kerk-en-schooldienst gehouden.

Doordeweeks

- Op woensdagavond club voor kinderen van groep 3 t/m 8.
- Op vrijdagavond 2BYoung: gezellige en verdiepende avonden voor jongeren in de tienerleeftijd.
- Op maandag, dinsdag en woensdag zijn er catechesegroepen voor alle leeftijden. Daarnaast is er catechese voor jongeren met een beperking.
- Youth-Alpha voor jongeren die op een nieuwe manier met het geloof bezig willen zijn.
- De Follow-up groep voor jongeren die overwegen belijdenis te doen.
- Daarnaast verzorgt de Activiteitencommissie jaarlijks een aantal ontspannen activiteiten voor de jongeren van de gemeente.
- Tijdens de zomervakantie wordt de interkerkelijke Bijbelvakantieweek gehouden.

Pastoraat

- Voor het jeugdpastoraat hebben we twee jeugdouderlingen die – waar nodig of gewenst - ook individueel contact met jongeren onderhouden.
- Voor complexere problemen waar jongeren mee rond kunnen lopen is er een vertrouwenspersoon jeugdwerk aangesteld die een opleiding voor jeugdpastoraat heeft gevolgd.

Toerusting

- Het Team Jeugdwerk organiseert jaarlijks een toerustingsavond voor alle jeugdwerkers in de gemeente. Doorgaans wordt hier een spreker/trainer van buiten voor uitgenodigd.
- Jaarlijks worden er Geloofsopvoedingsavonden georganiseerd waarbij ouders worden bemoedigd en toegerust voor het opvoeden in geloof van hun kinderen.

5. DIACONAAT

Taak

De diaconie draagt zorg voor het inzamelen en uitdelen van de liefdegaven van de gemeente, de dienst van barmhartigheid en gerechtigheid in gemeente en wereld, de toerusting van de gemeente tot het vervullen van haar diaconale roeping en de verzorging van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente van diaconale aard. Daarnaast doet zij dienst aan de Avondmaalstafel bij het uitdelen van brood en wijn.

Een Bijbelse zaak

In het zesde hoofdstuk van de Handelingen van de Apostelen wordt gesproken over het ontstaan van het ambt van diakenen en de verkiezing van de eerste zeven diakenen. Om de apostelen te ontlasten, verkiest deze eerste christengemeente diakenen om de armen te helpen. Daarbij gaat diaconale zorg verder dan financieel tekort alleen. Overal waar mensen gebrek lijden – om welke oorzaak dan ook – ligt voor diakenen én de gemeente een taak. Deze taak beperkt zich bovendien niet tot de eigen christelijke gemeente. Bewogen diaconaat kan een middel zijn om niet-gelovigen in aanraking te brengen met het verlossingswerk van de Heere Jezus Christus.

Vanouds heeft de diaconie ofwel het diaconaat als taak de zorg voor de armen binnen de gemeente. Dit is in de loop der tijd jaren verbreedt tot zorg voor de armen op landelijk en op mondiaal niveau. Diaconaat is dan ook een belangrijk onderdeel van het kerkenwerk. De kerkelijke gemeente is er niet voor zichzelf. De kerkelijke gemeente is er ook voor alle anderen die onze hulp, middelen en zorg nodig hebben.

In de kerkorde van de PKN worden deze en andere taken als volgt omschreven: “de gemeente vervult haar diaconale roeping in de kerk en in de wereld door in dienst van barmhartigheid en gerechtigheid te delen wat haar aan gaven geschonken is, te helpen waar geen helper is en te getuigen van gerechtigheid van God waar onrecht geschiedt”.

De diaconale hoofdtaken

Het diaconaat krijgt gestalte in:

- het organiseren en stimuleren van onderling dienstbetoon
- het verlenen van bijstand, verzorging of bescherming aan hen die dat nodig hebben
- het signaleren van knelsituaties in de samenleving
- het deelnemen in arbeid ten behoeve van het maatschappelijk welzijn
- het bevorderen van de zorg voor het behoud van de schepping

Door deze taken heen loopt als een rode draad het bewustmaken en toerusten van de gemeente van haar diaconale verantwoordelijkheid. Immers, de leden van de gemeente zijn de oren en ogen van de diakenen. De gemeenteleden wijzen hen op degenen die hulp behoeven. Daarom moet het college van diakenen ook voortdurend bouwen aan de diaconale bewustwording van de gemeente.

Overzicht van de activiteiten

De verschillende taken van de diaconie kunnen worden toegekend aan de volgende gebieden

- De eredienst (voorbeeld, collecteren, bediening Avondmaal, bloemengroet)
- Verdeling van gelden en beheer van goederen
- Persoonlijke ondersteuning
- Ouderen en ziekenzorg
- Vorming en toerusting
- Vertegenwoordiging in overleggen

De eredienst

- De diaconie geeft medewerking aan de eredienst en liturgie door middel van voorbeden, collecten en het bezorgen van een bloemengroet namens de gemeente.

- De diaconie verleent medewerking aan de vieringen van het Heilig Avondmaal in de kerk, verzorgingstehuis “Het Reggedal” en bij huis-avondmaal.
- De diaconie brengt geld bijeen voor het diaconaat in eigen gemeente, regio, Nederland en internationaal. Dit gebeurt door middel van collecteren in de kerkdiensten. De verdeling van de collectiedoelen is als volgt:
  - 40% van de diaconiecollecten is bestemd voor doelen op plaatselijk-, provinciaal, landelijk en mondiaal niveau. Dit zijn doelen die in het jaarlijkse collecterooster worden toegekend.
  - 20% van de diaconiecollecten is bestemd voor het diaconaal project. Dit project wordt per jaar door de diaconie uitgekozen.
  - 40% van de diaconiecollecten is bestemd voor de diaconie (zonder specifiek doel). De opbrengst van deze collecten wordt gebruikt voor ondersteuning aan gemeenteleden en voor giften aan doelen die gedurende het jaar via aanvragen bij de diaconie binnenkomen.

Verdeling van gelden en beheer van goederen

- Het uitgangspunt van de diaconie is dat het huidige vermogen zoveel mogelijk in stand moet blijven, immers vanuit de opbrengsten wordt een groot deel van de hulp gefinancierd. Bij lagere opbrengsten als gevolg van een kleiner vermogen, kan ook minder hulp worden geboden. Het uitgangspunt is niet om het vermogen te laten groeien.
- De diaconie zorgt voor de verdeling van alle ingekomen rentes op de belegde gelden en overige inkomsten uit onroerend goed, collecten en giften. Deze gelden worden verdeeld onder kerkelijke en met de kerk verbonden maatschappelijke instellingen en organisaties. Er wordt jaarlijks door de diaconie besloten welke instellingen een gift krijgen. Indien noodzakelijk worden tussentijds giften overgemaakt.
- Indien er een ramp plaatsvindt waarbij financiële steun van de diaconie nodig is, zal de diaconie hier actie op ondernemen. De gemeente zal worden geïnformeerd via het kerkblad, website en social media en zal worden gewezen op haar diaconale verantwoordelijkheid, door bijvoorbeeld een extra noodhulpcollecte te organiseren. De diaconie kan ook zonder een collecte te organiseren, extra geld overmaken naar een nooddoel.
Voorkeur is om bij rampen gebruik te maken van de diensten van het Christelijk Noodhulpcluster, een organisatie waarin verschillende christelijke organisaties wereldwijd samenwerken.
- De diaconie zoekt jaarlijks een diaconaal project uit waarvoor tien gerichte collecten worden gehouden in de kerkdiensten. Dit wordt ook duidelijk aangegeven in het kerkblad, website en social media, zodat de gemeente hier van op de hoogte is en hierbij ook aan haar diaconale verantwoordelijkheid kan voldoen.
- De diaconie draagt zorg voor het onderhoud van onroerende zaken in beheer bij de diaconie.

Persoonlijke ondersteuning

- De diaconie helpt gemeenteleden, die ernstige problemen hebben op financieel of maatschappelijk gebied. Dit kan gebeuren op eigen verzoek van gemeenteleden of door constatering van diakenen of anderen. Ondersteuning gebeurt met volledige geheimhouding van naam en andere persoonlijke zaken van de ondersteunde (persoon of gezin).

Ouderen en ziekenzorg

- Het beheer van de kerkradio en kerk-TV. De erediensten en andere bijeenkomsten in de kerk worden uitgezonden via de ether (kerkradio) en via internet. Deze dienst is in het verleden door de diaconie opgericht om het voor zieken en bejaarden mogelijk te maken de diensten thuis te kunnen volgen. Als gevolg van de toegenomen digitalisering van de maatschappij is dit nu mogelijk voor alle gemeenteleden met een internetaansluiting. Gemeenteleden kunnen via de diaconie een kerkradiontvinger of een zgn. setopbox voor de TV aanschaffen waarbij het mogelijk om de diensten te ontvangen. Het is ook mogelijk om de diensten rechtstreeks via een eigen computer, telefoon, tablet of smart-TV te volgen via ‘Kerkomroep.nl’. Naast kerkdiensten

worden via kerkomroep.nl ook doordeweekse bijeenkomsten in de Week van Gebed of de Stille Week uitgezonden. Ook verzorgt het beamteam periodiek een 'Muzikale fruitmand'

- Iedere zondag worden de bloemen uit de kerk bij een gemeentelid thuisbezorgd om op die manier het medeleven van de gemeente over te brengen.
- Met Pasen ontvangen de gemeenteleden die ziek zijn een kleine attentie van de diaconie. De diakenen zorgen ervoor dat de attentie besteld en rondgebracht wordt.
- Met Kerst ontvangen de gemeenteleden die ziek zijn en de gemeenteleden van 75 jaar en ouder, een fruitbakje van de diaconie. De diakenen zorgen ervoor dat de fruitbakjes worden besteld en worden rondgebracht.
- Het verzorgen van hulp bij aanvraag voor vakantieweken bij bejaarden en/of gehandicapten.
- Het bezoeken van langdurig zieken en bejaarden in de gemeente en van degenen die in verzorgingstehuizen verblijven
- Het organiseren van een ophaaldienst voor die kerkgangers, die slecht ter been zijn en geen ander vervoer hebben.
- Het organiseren van een ouderenmiddag in het najaar voor alle 75-plussers (met partners) van de gemeente.

Vorming en toerusting

- Het bezoeken van regionale ambtsdragers vergaderingen.
- Het volgen van diaconale cursussen.
- Het bezoeken van provinciale en/of diaconale dagen.
- In samenwerking met de commissie Vorming en Toerusting kunnen er ook gemeenteavonden georganiseerd worden met een diaconaal thema.

Vertegenwoordiging in overleggen

- De voorzitter van de diaconie maakt onderdeel uit van het moderamen van de Hervormde gemeente te Enter.
- Er is één diaken vertegenwoordigd in de zendingscommissie van de Hervormde gemeente te Enter.
- Er is één diaken vertegenwoordigd in afvaardiging in de ledenadviescommissie van verzorgingscentrum "Het Reggedal".
- Er is namens de diaconie één gemeentelid vertegenwoordigd in het bestuur van de stichting Budget Ordenen Wierden Enter (BOWIE). De Stichting Financiële Begeleiding BOWIE is opgericht op initiatief van de gezamenlijke kerken in Wierden en Enter en zet zich in om personen en gezinnen te begeleiden die moeite hebben hun financiën op orde te brengen én op orde te houden.
- Er is één diaken vertegenwoordigd in het bestuur van Nederlandse Patiënten Vereniging (NPV). De NPV is een vereniging die zich vanuit een Bijbelse visie inzet voor de belangen van patiënten en consumenten in de gezondheids- en welzijnszorg.
- Er is namens de diaconie één gemeentelid vertegenwoordigd in de zgn. Cliëntenraad Sociaal Domein van de gemeente Wierden. Deze vertegenwoordiging vindt plaats namens de Gereformeerde kerk en namens de Hervormde gemeente in Enter.
- Er wordt zo mogelijk één keer per jaar vergaderd met de diaconie van de Gereformeerde kerk in Enter.
- Indien noodzakelijk kan er een samenwerking worden opgericht met de diaconale onderdelen van alle kerkgemeenschappen in Enter. Een voorbeeld hiervan is het tijdelijke platform "Enter helpt Enter" tijdens de coronacrisis in 2020-2021. Dit platform is daarna weer ontbonden.
- De diaconie ondersteunt activiteiten binnen de gemeente die een diaconaal aspect hebben, zoals de Vrijwillige Thuishulp (e-mail: thuishulp@hervormdenter.nl)
- De diaconie stimuleert activiteiten naast de gemeente die een diaconaal aspect hebben zoals de Stichting 'Uit liefde gemaakt' (die met de verkoop van haar producten diverse goede doelen ondersteunen) of de stichting Oost-Europa Rijssen/Enter/Wierden (die hulpgoederen naar Oost-Europa brengt).

6. HET COLLEGE VAN KERKRENTMEESTERS

Taak van het College van Kerkrentmeesters

Het college van kerkrentmeesters heeft als taak: het scheppen en onderhouden van de materiële en financiële voorwaarden voor het leven en werken van de gemeente. Zij verzorgt de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente voor zover van niet-diaconale aard. Concreet betekent dit dat, binnen het beleid dat door de kerkenraad wordt uitgestippeld, het college zorgt voor alle financiële zaken binnen de gemeente.

Activiteiten

Het college van kerkrentmeesters vergadert ongeveer 10 keer per jaar. Belangrijke activiteiten van het college zijn:

- Het opstellen van de jaarlijkse begroting en de jaarrekening.
- Het coördineren van de jaarlijkse aktie Kerkbalans.
- Het zorgdragen voor de kerkelijk gebouwen met hun inventaris (Kerkgebouw Dorpsstraat 55, Dienstgebouw Dorpsstraat 57, Pastorie Werfstraat 1).
- Het zorgdragen voor medewerkers in dienst van de kerk en/of vrijwilligers, zoals kosters, organisten, schoonmakers en anderen.
- Het organiseren van een jaarlijkse vrijwilligersavond.
- Het collecteren voor het verjaardagsfonds.
- Het organiseren van de verkoop tijdens de jaarlijkse kerkpleinmarkt.
- Het organiseren van de verkoop van consumpties tijdens de jaarlijkse pony- en paardenmarkt.
- Het jaarlijkse overleg met de kosters, organisten en schoonmakers.
- Het jaarlijkse overleg met de commissie van bijstand. Dit college bestaat uit 6 personen en assisteert o.a. bij het collecteren in de kerkdiensten en bij voorkomende werkzaamheden aan de kerkelijke gebouwen.
- Het coördineren van de teams die koffie schenken na afloop van de kerkdienst.

Veiligheid

Het college van kerkrentmeesters draagt zorg voor veiligheid binnen het gemeentewerk.

Zij is in het bijzonder verantwoordelijk voor handhaving van het protocol 'Veilig jeugdwerk' (zie hier...), ziet toe op de tijdige aanvraag van een VOG door vrijwilligers die actief zijn in het jongerenwerk en biedt de Vertrouwenspersoon Misbruik alle ruimte en ondersteuning die nodig is voor het vervullen van desbetreffende taak.

Via de coördinator vrijwilligerswerk stimuleert het college gemeenteleden betrokken te raken bij de vele taken die er in de gemeente zijn en draagt zij bij aan een prettige samenwerking in het gemeentewerk.

Met betrekking tot haar medewerkers en vrijwilligers ziet het college toe op naleving van de vereiste Arbo-voorschriften. Deze betreffen de arbeidsomstandigheden van de betaalde krachten en vrijwilligers die binnen de gemeente werkzaam zijn. Het college van kerkrentmeesters is aangesloten bij een landelijk werkende Arbo-dienst.

Het college heeft aandacht voor de veiligheid van de kerkelijke gebouwen en ziet erop toe dat in deze gebouwen voldoende blusmiddelen aanwezig zijn. Deze worden jaarlijks gecontroleerd en indien nodig vervangen. Verder zijn er in de kerkelijke gebouwen nooduitgangen met panieksluitingen, noodverlichting en vluchtplannen aanwezig. Deze worden periodiek gecontroleerd door een kerkrentmeester en koster.

In het kerkgebouw is een stoelenplan aanwezig in het kerkgebouw. De 550 aanwezige zitplaatsen zijn zodanig dat we aan alle eisen van veiligheid, zoals die ons door de overheid zijn opgelegd, voldoen. In overleg met de brandweer is vastgesteld dat dit tijdens hoogtijdagen (christelijke feestdagen, doopdiensten e.d.) tot max. 600 mag worden uitgebreid. Dit gebeurt onder toezicht van de vz. van de Kerkrentmeesters (juridisch verantwoordelijk). Hij ziet erop toe dat de paden voldoende breedte hebben voor de nooddiensten. Verder biedt het stoelenplan voldoende zekerheid ten aanzien van de wettelijk vereiste vluchtwegen.

Bij de telefoon in de consistoriekamer hangt een telefoonlijst met daarop alle belangrijke telefoonnummers van nooddiensten en ambtsdragers. Deze lijst wordt steeds actueel gehouden. Alle kerkdiensten worden digitaal opgenomen en zijn na te luisteren via 'kerkomroep'. Kerkgangers die niet zichtbaar in beeld willen komen worden door middel van bordjes in de kerkzaal verwezen naar zitplaatsen die niet in beeld komen tijdens de opnames.

De ventilatie in de kerkzaal is onderzocht en afgestemd op het coronaprotocol van de PKN.

In de kerkzaal is een ringleiding aanwezig voor slechthorenden. Bij de ingang van de kerk bevindt zich een invalidentoilet. Parkeren rond het kerkgebouw is geen probleem, twee parkeerplaatsen voor gehandicapten zijn voldoende. Voor hulpdiensten blijft de toegang altijd vrij.

Op de website van de kerk zijn de berichten die persoonlijke gegevens van gemeenteleden kunnen bevatten (bijv. het kerkblad of de kerkelijk meelevenbrief) afgeschermd door middel van een wachtwoord.

In 2008 heeft de burgerlijke gemeente een gebruikersvergunning tbv het Dienstgebouw verleend.

Gebruik en verhuur van de kerkelijke gebouwen

Naast de zondagse eredienst vinden er ook doordeweekse bijeenkomsten als rouw- en trouwdiensten in het kerkgebouw plaats. Het kerkgebouw is echter geen multifunctionele ruimte. Naast het gebruik door de eigen gemeente kunnen de kerkzaal en de ruimtes van het dienstgebouw verhuurd worden aan derden mits het beoogde gebruik niet strijdig is met de waardigheid van het kerkgebouw en de identiteit van de hervormde gemeente Enter. Hieronder volgt een overzicht van verschillende vormen van gebruik en de daarbij behorende kosten:

1. **Huwelijksdiensten gemeenteleden** - Voor deze diensten wordt van gemeenteleden een vergoeding gevraagd van € 250,00 (inclusief de huwelijksbijbel en gedrukte liturgieën). De aanvraag voor een huwelijksinzegening gaat via de predikant die een kennismakingsgesprek met het stel aangaat. Als de kerkenraad instemt met de huwelijksaanvraag worden data e.d. vastgelegd.
2. **Huwelijksdiensten niet-gemeenteleden** - Wanneer het kerkgebouw wordt verhuurd voor een huwelijksdienst die onder verantwoordelijkheid van een andere kerk(enraad) worden gehouden, is het tarief € 350,00. Daarbij wordt een predikant gezocht die als gastvoorganger in onze erediensten voorgaat of voor zou kunnen gaan.
3. **Rouwdiensten gemeenteleden** - Voor deze diensten worden van gemeenteleden geen kosten voor het gebruik van het kerkgebouw berekend. Evt. liturgieën worden wel doorberekend. Voor oud gemeenteleden die in verband met verpleging naar een verzorgingshuis in de nabije omgeving zijn verhuisd, worden ook geen kosten berekend.
4. **Rouwdiensten niet-gemeenteleden** - Wanneer het kerkgebouw wordt verhuurd voor een rouwdienst van niet-gemeenteleden bedraagt het tarief € 350,00 voor de verhuur van het kerkgebouw. Evt. liturgieën worden doorberekend. In bijzondere pastorale situatie kan hierop een uitzondering worden gemaakt.

De ambtelijke vertegenwoordiging en verantwoordelijkheid voor een dergelijke rouwdienst ligt primair bij de eigen gemeente van de overledene. Indien dit niet mogelijk is, zal er vanuit Hervormd Enter ambtelijke vertegenwoordiging aanwezig zijn. De dienst moet wat liturgie en invulling betreft in lijn liggen met wat in Hervormd Enter gebruikelijk is (bijv. geen seculiere liederen in de dienst). Liturgie en predikant dienen van te voren bekend te zijn via Scriba.

5. Voor de tarieven en voorwaarden t.a.v. de verhuur van ruimtes in het dienstgebouw kunt u contact opnemen met kerkrentmeester A.J. Wolves. Tel. Nr. 0547-381868 of via kerkrentmeesters@hervormdenter.nl

Muziek- en liedcultuur Hervormde Gemeente Enter

De hervormde gemeente Enter laat zich typeren als een Christus belijdende gemeente, geworteld in het Reformatorisch belijden met ruimte voor een evangelische inbreng. Dit weerspiegelt zich in de muziek- en liedcultuur waarbij we

- de Psalmen zien als een onvervreemdbaar onderdeel van de eredienst,
- dankbaar zijn voor de liederenschat van de kerk der eeuwen zoals die in de Gezangen tot ons komen en
- open willen staan voor ‘een nieuw lied tot Gods eer’ (Psalm 40:1 ber.) zoals die met name in het evangelische lied tot ons komt (Opwekking, Sela, etc.).

We streven er in onze gemeente naar deze verschillende tradities niet tegen elkaar uit te spelen maar ze in de liturgie juist als een onderlinge verrijking in te zetten zodat jong en oud meegenomen in de aanbidding van de Drieënige God.

We hechten daarbij aan een muzikale ondersteuning die zorgvuldig wordt vormgegeven, toegankelijk is voor de gemeente en waarin – naast de inzet van de aangestelde organisten - tevens ruimte is voor de inbreng van gemeenteleden die muzikaal begaafd zijn.

Orgel en andere vormen van begeleiding

We mogen in onze kerk gebruik maken van het Mense Ruiter orgel, een relatief nieuw orgel dat in het jaar 2000 in gebruik mocht worden genomen.

Het orgel is bedoeld om in de erediensten de lofzang te begeleiden en te ondersteunen. We mogen in ons lied de Heere onze God prijzen en de muziek kan ons in de dienst raken en bemoedigen. Het orgel is een instrument voor de gemeentezang, het draagt, het heeft volume en kan gemeenteleden stimuleren met heel hun hart te zingen.

De meer evangelische liederen zijn op het orgel soms moeilijk te spelen. Daarom is er in onze gemeente naast het orgel ook een combo, dat volgens afspraak en vaststelling door de kerkenraad een aantal zondagen per jaar de dienst begeleidt, in de meeste gevallen in combinatie met het orgel.

We hechten in deze diensten aan een goede samenwerking tussen combo en organisten. Wanneer orgel en combo samen spelen wordt er gestreefd naar een evenwichtige verdeling van de liederen. Indien mogelijk wordt er ook een lied door orgel en combo samen begeleid.

Daarnaast kan incidenteel (een deel van) het combo of alleen een pianist ingezet worden wanneer (op verzoek van de doopouders of van de predikant) in een doopdienst of een reguliere dienst een evangelisch lied is opgenomen dat zich moeilijk op het orgel laat begeleiden.

Organisten

De organisten in onze kerk zijn allen vrijwilligers, die beurtelings volgens een rooster spelen. Dit rooster wordt door het college van kerkrentmeesters opgesteld en periodiek (minimaal per kwartaal) verzonden aan alle organisten, de predikant, de scribe en de vrijwilligers die het orgel stemmen.

Bij vacatures is er overleg tussen het college en de organisten en mogen voorstellen worden gedaan en kunnen namen worden ingediend van mogelijke kandidaten. Vanuit het college van kerkrentmeesters zijn er twee kerkrentmeesters en een organist (naar keuze van het college) die onze kerk vertegenwoordigen in de contacten met een aspirant organist.

Orgelspel

De organisten hebben allen een verschillende stijl van spelen. We streven er naar ruimte te geven aan ieders persoonlijke creativiteit, mits dit past binnen onze muziek- en liedcultuur en de verdere afspraken zoals die in bovenstaande paragrafen zijn vermeld.

Onderhoud orgel

Het onderhoud van ons orgel wordt verzorgd door de firma Reil in Heerde. Jaarlijks wordt er een stembeurt gepland en wordt gecontroleerd of alles in orde is. De stembeurt wordt gemeld aan de kerkrentmeesters. Daarnaast is er – met het oog op een goede conditie van het orgel - aandacht voor het stookgedrag en de vochtigheidsgraad in de kerk.

7. PLAATSELIJK REGLEMENT (FEBRUARI 2022)

1.) Verkiezingsregeling ambtsdragers

- Verkiezingen in september, evt. 2^e ronde in november, bevestiging in januari.
- Stemprocedure: via enkelvoudige kandidaatstelling.
- De verkiezingen worden eens per twee jaar gehouden.
- Het ambt staat niet open voor de vrouw.
- Gastleden hebben geen actief of passief kiesrecht.
- Stemmen per volmacht is mogelijk voor maximaal twee personen.
- De verkiezing van een predikant wordt overgelaten aan de kerkenraad.

2.) Werkwijze kerkenraad

- De verkiezing van het moderamen vindt plaats in januari.
- Het moderamen stelt de agenda van de vergaderingen vast.
- Indien de gemeente moet worden gekend of gehoord over bepaalde zaken, wordt zij allereerst schriftelijk op de hoogte gebracht via het kerkblad en wordt op een gemeenteavond mondeling tekst en uitleg gegeven.
- Gemeenteleden kunnen mondeling reageren op begrotingen en jaarrekeningen daar waar de stukken ter inzage liggen of op een jaarlijks te houden gemeenteavond waarop de stukken aan de orde komen.
- Kerkenraadsvergaderingen zijn niet openbaar.
- De diakonale archieven worden door de diakonie zelf beheerd. De kerkrentmeesterlijke archieven bevinden zich deels in het Dienstgebouw en deels in het provinciale archief in Zwolle.

3.) Andere zaken

Doopleden

- Doopleden kunnen, wanneer zij hun kind willen laten dopen, de doopvragen beantwoorden. *>Dit is echter niet vanzelfsprekend; daarom is het gesprek met deze ouders ter voorbereiding op de doop van hun kind van belang en willen we hen ook nadrukkelijk stimuleren om, vanuit de doop van hun kind, zich voor te bereiden op de openbare belijdenis van hun geloof.*
- Doopleden worden niet toegelaten tot het avondmaal.
- Doopleden kunnen geen actief of passief stemrecht krijgen.
- Doopleden kunnen niet in de dienst waarin zij hun kind laten dopen tegelijk belijdenis van het geloof afleggen.

Diensten

- Het kerkgebouw wordt gebruikt voor de erediensten van de gemeente en voor rouw- en trouwdiensten; bijzondere omstandigheden daargelaten, zulks ter beoordeling van de kerkenraad.
- In trouwdiensten gaat gewoonlijk de eigen predikant voor; bij zijn afwezigheid wordt een predikant gezocht die als gastvoorganger in onze erediensten voorgaat of voor zou kunnen gaan.
- In rouwdiensten gaat gewoonlijk de eigen predikant of pastoraal werker voor; bij hun afwezigheid wordt een beroep gedaan op de consulent of op een predikant die als gastvoorganger in onze erediensten voorgaat of voor zou kunnen gaan.

Huwelijk

- Zegenen van andere levensverbintenissen dan tussen man en vrouw is niet mogelijk in onze gemeente.
- Vanwege bijbelse bezwaren tegen samenwonen is een inzegening van het a.s. huwelijk van samenwonenden niet vanzelfsprekend. Een inzegening wordt niet zondermeer afgewezen

maar per situatie zal de kerkenraad beoordelen of er aan het verzoek gevolg kan worden gegeven.

- Bij een huwelijksinzegening na eerdere echtscheiding zal de kerkenraad eveneens per situatie beoordelen of er aan het verzoek gevolg kan worden gegeven.

Crematie

- Vanwege bijbelse bezwaren tegen crematie is ambtelijke dienstverlening en – vertegenwoordiging bij crematie niet gewenst.
>De predikant of pastoraal werker is echter wel vrij om op persoonlijke titel zijn bijdrage te leveren.

8. NOTITIES KERKENRAAD

8.1. INLEIDING

In de bovenstaande plaatselijke regeling worden onder par. 3 'Andere zaken' verschillende thema's aangestipt die om een nadere toelichting vragen. Als hervormde gemeente zijn we afkomstig uit een brede volkskerk waar in het verleden soms meer uit gewoonte gedoopt werd dan vanuit een doorleefd geloof en een daadwerkelijke betrokkenheid bij de plaatselijke gemeente. Onder invloed van de moderne cultuur vervagen ook principiële standpunten of kerkelijke gebruiken die lange tijd vanzelfsprekend waren in de christelijke gemeente.

Als kerkenraad komen we in het gemeentewerk daarom nogal eens voor dilemma's te staan waarbij we enerzijds graag mensen welkom willen heten en vast willen houden in onze gemeente en we er anderzijds voor willen waken dat de Bijbelse uitgangspunten steeds meer vervagen in het bewustzijn van onze gemeente.

Aangezien de samenstelling van de kerkenraad door aan- en aftredende ambtsdragers steeds wisselt, kunnen dergelijke principiële discussies ongemerkt veel tijd en energie kosten die dan niet ingezet kan worden voor het overige gemeentewerk. Ook is het gevaar niet denkbeeldig dat een kerkenraad in de loop van de jaren niet consequent is in de manier waarop besluiten genomen worden waardoor er onvrede in de gemeente ontstaat.

Om die reden heeft de kerkenraad in de loop van de jaren een aantal notities geschreven waarin ze haar beleid uitlegt en bijbels onderbouwt. In algemene zin willen we daarbij staan voor een benadering die hartelijk, gastvrij en geduldig is zonder daarmee vrijblijvend te worden. In de gemeente van Christus dient geen sfeer van veroordeling te heersen waarin mensen worden afgewezen maar een sfeer van liefde waarin we elkaar bij de Heere Jezus proberen te brengen.

Dit betekent echter niet dat principiële vragen er niet meer toe doen. Integendeel, juist vanuit het verlangen om te groeien in geloof lezen we met elkaar de Bijbel en verdiepen we ons in het onderwijs van de Heere Jezus om hier en nu Gods wil voor ons leven te ontdekken. We geloven dat het daarbij getuigt van een zorgvuldige omgang met mensen wanneer een kerkenraad de gemeente voorgaat in het trekken van lijnen vanuit de Bijbel naar ons leven nu.

Vanuit het besef dat het ons hierin vaak aan wijsheid en inzicht ontbreekt, staan we daarbij als kerkenraad altijd open voor verder gesprek in de gemeente vanuit de Bijbel en de praktijk van het dagelijks leven. Via een studiekring over een pastoraal-ethisch onderwerpen (zie onder H3. 'Consistorie') stimuleert de kerkenraad dit gesprek in de gemeente. Op die manier willen we werken aan een zorgvuldige omgang met Gods woord en met elkaar in de hoop dat dit uiteindelijk tot zegen van heel de gemeente mag zijn.

8.2. DOOP

Na het bericht van een geboorte komt de predikant of wijkouderling altijd op kraamvisite om mee te leven met deze blijde gebeurtenis. Wanneer de doop ter sprake komt, is er een beknopte brochure beschikbaar waarin de betekenis van de doop en de doopvragen wordt uitgelegd. De tekst van deze brochure vindt u hier (...).

Op grond hiervan wordt een evt. een tweede gesprek aangegaan met de doopouders en beslist de kerkenraad over de doopaanvraag. Ter voorbereiding op de doop volgt dan een traject van twee avonden doopcatechese waarin de betekenis van de doop en de christelijke opvoeding verder aan bod komt.

8.3. BELEIDSNOTITIE 2011 'ONGEHUWD SAMENWONEN'

In 2011 schreef de kerkenraad de volgende beleidsnotitie over dit onderwerp. We citeren (met een enkele tekstuele verbetering) de kopij die destijds in het kerkblad verscheen:

'De kerkenraad heeft zich uitvoerig beziggehouden met de vragen rondom huwelijk en ongehuwd samenwonen. U zult wel begrijpen dat het niet eenvoudig is daaromtrent tot een goed en verantwoord beleid te komen.

Enerzijds heeft de kerkenraad zorgvuldig willen luisteren naar wat Gods Woord ons leert omtrent het huwelijk. Anderzijds heeft de kerkenraad er oog voor dat allerlei andere samenlevingsvormen zich aan ons voordoen. We hebben gemeend niet voorbij te kunnen gaan aan de spanning die er bestaat tussen het Bijbels getuigenis en (bijvoorbeeld) het ongehuwd samenwonen. Daarbij hebben we ons willen hoeden voor lichtvaardige oordelen. Daarom heeft de kerkenraad gekozen voor de weg van het gesprek. Wanneer leden ongehuwd samenwonen, willen we zo samen met hen zoeken naar de wil van God met hun leven. Voor een dergelijk gesprek zijn oprechte bewogenheid, wederzijdse openheid en vertrouwen nodig.

Het belangrijkste is evenwel samen eerbiedig te luisteren naar Gods Woord. We mogen dat doen in het vertrouwen dat de Here op ons heil bedacht is! Hij heeft het beste met ons voor! Het luisteren naar Gods Woord is dan ook niet vrijblijvend. De Here verlangt van ons als zijn gemeente dat we ons leven daarnaar richten.

Uiteraard is de bereidheid Gods Woord te horen en te doen nodig voor een ieder (samenwonend of niet) die kerkelijke bevestiging van het huwelijk aanvraagt.

Wanneer die bereidheid er is, mag in vertrouwen en met blijdschap Gods zegen uitgesproken en ontvangen worden.

Zodoende is de kerkenraad tot het volgende beleid gekomen.

1. De kerkenraad blijft het huwelijk zien als de door God geschonken instelling waarin man en vrouw elkaar volledig mogen toebehoren. Het in onze tijd veel voorkomende ongehuwd samenwonen acht hij niet in overeenstemming met de door God vastgestelde orde voor het samenleven van man en vrouw en kan derhalve volgens hem niet beschouwd worden als een gelijkwaardige variant van het huwelijk.

2. De kerkenraad betreurt het dat hij er - evenals andere opvoeders - onvoldoende in is geslaagd de opkomende generatie de principiële noties over het huwelijk bij te brengen. Hij blijft het niettemin als zijn taak zien onder zijn leden op te komen voor het goede, heilzame instituut van het huwelijk. De kerkenraad wil hieraan aandacht geven door middel van prediking, catechese, leerhuis, enzovoort.

3. Hij is van mening dat, ook al behoudt de kerkenraad zijn eigen verantwoordelijkheid, ieder lid zelf in de eerste plaats verantwoordelijk is voor het handhaven van zeden en normen, om zo aan het christelijke leven gestalte te geven.

4a. Als er sprake is van ongehuwd samenwonen zonder dat er een kerkelijke handeling gevraagd wordt, zal zo mogelijk met de betreffende gemeenteleden een gesprek aangegaan worden. Daarin zal onder andere de Bijbelse visie op het huwelijk duidelijk gemaakt worden. Tevens zullen zij opgewekt worden te kiezen voor het huwelijk.

4b. Wanneer leden die ongehuwd samenwonen, een kerkelijke bevestiging van het huwelijk aanvragen, zal eveneens over dit onderwerp met hen gesproken worden. In dat gesprek zal ook op de betekenis van de huwelijksbevestiging gewezen worden, in relatie tot het ongehuwd samenwonen.

4c. Het gesprek zal gevoerd worden in de hoop en verwachting dat een kerkelijke huwelijksbevestiging doorgang kan vinden. De kerkenraad verwacht daarbij wel dat uit het gesprek blijkt dat er eerbied is voor het huwelijk zoals het in de Schrift geleerd wordt en om die reden de kerkelijke bevestiging van het huwelijk verlangd wordt.

4d. Wanneer leden die ongehuwd samenwonen, verlangen openbare belijdenis van hun geloof af te leggen/ hun kind te laten dopen of deel te nemen aan de viering van het Heilig Avondmaal, zal eveneens over dit onderwerp met hen gesproken worden. In dat gesprek zal ook op de betekenis van belijdenis/doop/avondmaal gewezen worden in relatie tot het ongehuwd samenwonen.

4e. Het gesprek zal gevoerd worden in de hoop en verwachting dat het afleggen van de openbare belijdenis doorgang kan vinden. De kerkenraad verwacht daarbij wel dat uit het gesprek blijkt dat er eerbied is voor het huwelijk zoals het in de Schrift geleerd wordt en dus bereid zijn binnen afzienbare tijd een geordend huwelijk aan te gaan.

4g. Elke situatie van ongehuwd samenwonen is weer anders. Het hierboven vermelde zal worden toegepast met dien verstande, dat iedere situatie afzonderlijk zal worden gezien.

4h. In een soortgelijke situatie, waarin dit beleid niet voorziet, zal door de kerkenraad in de geest van het bovengenoemde beleid gehandeld worden.

De kerkenraad'

8.4. BELEIDSNOTITIE 2021 'KERKELIJKE HUWELIJSINZEGENING'

In het afgelopen jaar zijn er vanuit de praktijk van het gemeentelven vragen naar voren gekomen hoe wij als kerkenraad staan t.o.v de inzegening van een gemengd huwelijk (waarin één van beide partners wel kerkelijk betrokken is en de ander niet) en t.o.v. de inzegening van een tweede huwelijk na een eerdere echtscheiding. Het consistorie heeft na een periode van bezinning de volgende notitie over dit onderwerp geschreven. Op de kerkenraadsvergadering van 8 april 2021 is deze notitie door de kerkenraad overgenomen. In deze notitie verwoordt de kerkenraad haar beleid als volgt.

Ten aanzien van een gemengd huwelijk:

- Het is van groot belang om - voorafgaande aan een huwelijksinzegening – een vorm van huwelijks catechese te geven waarbij niet alleen de praktische gang van zaken rond de huwelijksbevestiging besproken wordt maar waar ook en juist het Bijbelse onderwijs over het huwelijk als een levenslang trouwverbond voor Gods aangezicht aan de orde komt. Het aangaan van dit trouwverbond vraagt van beide partners een stuk oprechte openheid naar God en Zijn Woord en de kerk(diensten) als de plek waar we God telkens weer mogen ontmoeten en in Zijn Woord onderwezen worden. Bovendien wil de christelijke gemeente een biddende en ondersteunende gemeenschap vormen wanneer vrijwel ieder huwelijk in de loop van de jaren wel voor uitdagingen komt te staan.
- Wanneer één van beide partners geen kerkelijke achtergrond en binding heeft en de andere wel, vinden we het daarom belangrijk dat er ook bij de niet-kerkelijke partner oprechte

openheid te vinden is richting het christelijk geloof en de kerk(diensten). Wanneer die openheid ontbreekt, is er feitelijk sprake van een gemengd huwelijk tussen een gelovige en een niet-gelovige partner en hebben we – vanwege de Bijbelse bezwaren tegen het aangaan van zo’n gemengd huwelijk (2 Cor 6:14 / 1 Cor 7:39) - niet de vrijmoedigheid om in Gods naam een zegen over dit huwelijk uit te spreken. Bovendien kan de niet-gelovige partner in zo’n situatie moeilijk in alle oprechtheid de huwelijksvragen beantwoorden ‘voor God en Zijn gemeente’.

- Wel willen we in zo’n situatie als gemeente graag biddend om dit bruidspaar heen staan door in een moment van bezinning en gebed voorbede voor hen te doen en op die manier te vragen of God hen zegenend nabij wil zijn op hun gezamenlijke levensweg. We doen dat in de hoop dat het christelijk geloof en de band met de gemeente uiteindelijk voor beide partners betekenis mag krijgen.

Ten aanzien van een huwelijk na eerdere echtscheiding:

- Parallel aan de ontwikkelingen in de Nederlandse samenleving krijgen we ook in de christelijke gemeente steeds vaker te maken met echtscheiding en – als gevolg daarvan - ook met de vraag om de inzegening van een tweede huwelijk. Als kerkenraad vinden we het niet eenvoudig hoe we hierop in het licht van Gods Woord mogen en moeten reageren. In Markus 10:11-12 lijkt de Here Jezus echtscheiding gevolgd door een nieuw huwelijk immers gelijk te stellen aan echtbreuk. En in het verlengde hiervan geeft Paulus in 1 Cor. 7:11 aan dat iemand die z’n partner heeft verlaten zich ofwel met die partner moet verzoenen ofwel alleen moet blijven.
- Tegelijk zien we dat er in de Bijbel wel begrip is voor een echtscheiding (en wellicht ook begrip voor een tweede huwelijk) wanneer er bijv. sprake is van overspel (Mat. 19:9) of verlating door de niet-gelovige partner (1 Cor. 7:15). De kern van het Bijbels onderwijs lijkt ons daarom te zijn dat we als volgelingen van de Here Jezus vanuit Zijn liefde (Ef. 5:22-33) geroepen worden onze partner trouw te blijven, ook in een moeilijk huwelijk. En dat er tegelijk situaties kunnen zijn waarin ons dat door eenzijdig toedoen van die ander onmogelijk wordt gemaakt (bijv. door overspel of verlating maar we kunnen ook denken aan andere vormen van hardnekkige schending of verwaarlozing van de huwelijksgeloften).
- Om te voorkomen dat dit Bijbels onderwijs in het bewustzijn van de christelijke gemeente wegzakt (zodat het rond beslissingen om te scheiden en evt. opnieuw te trouwen steeds minder een rol zou gaan spelen), vinden we het als kerkenraad van belang dat in de prediking en het pastoraat het totale Bijbelse spreken over het huwelijk als een levenslang trouwverbond voor Gods aangezicht weer een plaats krijgt. We willen daarbij vooral ook inzetten op onderwijs en pastoraat wat gemeenteleden in positieve zin helpt om in geloof en vertrouwen aan het huwelijk te beginnen en dit huwelijk in de loop van de jaren goed en mooi te blijven houden. Tegelijkertijd brengt dit Bijbels onderwijs een zekere terughoudendheid met zich mee t.a.v. het inzegenen van een tweede huwelijk na eerdere echtscheiding.
- Concreet betekent het dat bij situaties waarin het duidelijk is dat het voor het desbetreffende gemeentelid eigenlijk onmogelijk is gemaakt zijn of haar eerste huwelijk voort te zetten (bijv. door overspel, verlating of hardnekkige schending of verwaarlozing van de huwelijksgeloften) - we de vrijmoedigheid hebben voor een tweede huwelijksinzegening. We geloven dat een gemeentelid zich in een dergelijke situatie ook van Godswege ontslagen mag weten van een eerder gegeven ja-woord (1 Cor. 7:15) zodat er voor Gods aangezicht ook een nieuw ja-woord mag klinken.

- Waar de situatie veel minder duidelijk is en het stranden van het eerste huwelijk meer het gevolg is van onmacht en/of schuld van beide partners, ontbreekt die vrijmoedigheid voor een tweede huwelijksinzegening ons doorgaans. We vragen ons af of het in een dergelijke situatie niet meer in lijn van het onderwijs van de Here Jezus en de apostel Paulus ligt (Mark. 10:1-12, Mat. 5:31-32, Mat. 19:1-12 en 1 Cor. 7:10-11) dat ons eens gegeven ja-woord voor Gods aangezicht blijft gelden en dat we er als gelovige ex-partners daarom goed aan doen om alleen te blijven en op die manier ook nadrukkelijk de weg naar wederzijdse verzoening open te houden.
- Tegelijk beseffen we dat dit een heel moeilijke weg kan zijn en dat – wanneer in onze tijd steeds meer christenen in zo’n situatie er toch voor kiezen om een nieuwe relatie te beginnen – dit ook iets zegt over ons gemeentelven als geheel. Wellicht zijn we dan ook als kerk te kort geschoten in ons onderwijs en pastoraat rondom het huwelijk en kennelijk vormen we ook niet zo’n warme en hechte gemeenschap waardoor het voor deze gemeenteleden ook een begaanbare weg blijkt te zijn om alleen te blijven.
- Vanuit dit besef van een gezamenlijk falen willen we - wanneer gemeenteleden er na een dergelijke scheiding toch voor kiezen om een nieuwe relatie te beginnen en hierbij ook de zegen van God verlangen – om hen heen staan door in een moment van bezinning en gebed samen met hen om die zegen van God te bidden. We denken dat een dergelijk, ingetogener moment van bezinning en gebed meer recht doet aan de spanning die we blijven voelen met het onderwijs van de Here Jezus en de apostel Paulus in Mark. 10:1-12, Mat. 5:31-32, Mat. 19:1-12 en 1 Cor. 7:10-11.
- Ook houdt een dergelijke vormgeving meer rekening met gevoeligheden die er bij de ex-partner en diens familie kunnen leven en met de situatie van andere gemeenteleden die - juist op grond van deze Bijbelwoorden - een moeilijk huwelijk proberen vol te houden, dan wel na hun scheiding geen ruimte zien voor een nieuw huwelijk. Het mag in de gemeente van Christus niet zo zijn dat de ruimte die we aan de één gunnen voor de ander een struikelblok zou kunnen worden op een weg die zo dicht mogelijk bij Gods Woord wil blijven.
- Met een dergelijk moment van bezinning en gebed willen we benadrukken dat we gemeenteleden die na een dergelijke scheiding hertrouwen niet veroordelen maar juist biddend om hen heen staan. We doen dat in het besef dat wanneer wij op die manier persoonlijk als bruidspaar en gezamenlijk als gemeente voor Gods aangezicht schuld belijden over het mislukken van een eerder huwelijk, wij onze hoop mogen vestigen op Zijn vergeving in Christus Jezus en Zijn nabijheid op de weg die voor ons ligt.

Uit bovenstaande overwegingen blijkt wel dat we als kerkenraad intensief geworsteld hebben met deze vragen. We pretenderen niet de wijsheid in pacht te hebben maar we hopen dat we met dit beleid zowel rechtdoen aan de radicaliteit van het Bijbelse onderwijs over het huwelijk als een levenslang trouwverbond voor Gods aangezicht als aan de barmhartigheid en vergeving die er in Jezus Christus te vinden is.

Vanuit die barmhartigheid van de Here Jezus willen we in de toepassing van dit beleid nadrukkelijk oog blijven houden voor elk afzonderlijk levensverhaal en voor de persoonlijke verantwoordelijkheid van ieder bruidspaar voor Gods aangezicht. Zowel voor de predikant en ouderlingen als voor het desbetreffende bruidspaar is er daarbij tijd, openheid en fijngevoeligheid nodig om samen toe te kunnen groeien naar een weg die in het licht van Gods Woord begaanbaar is.